

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 26. mart 2013.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 26. marta 2013.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA PRAVNO SREDSTVO
ZBOG KRŠENJA OBAVEZE OBJELODANJIVANJA OD STRANE
ODBRANE**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

Prijevod

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu tužilaštva za pravno sredstvo zbog kršenja obaveze objelodanjivanja od strane odbrane u vezi sa svjedocima za 109 opština i uzimanje talaca", podnesenom 22. februara 2013. (dalje u tekstu: Zahtjev), te ovim donosi odluku s tim u vezi.

I. Istorijat postupka i argumentacija

1. Vijeće je optuženom naložilo da do 27. avgusta 2012. podnese rezime "konkretnih činjenica" o kojima će svjedočiti svaki konkretni svjedok kojeg namjerava pozvati da svjedoči, u skladu s pravilom 65ter(G) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik).¹ Dana 27. avgusta 2012. optuženi je podnio spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter, na kojem se nalazi 579 svjedoka.² Revidirani spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter (dalje u tekstu: Revidirani spisak svjedoka) sa koga je optuženi ispustio deset svjedoka i dodao 14 svjedoka koji će biti pozvani u fazi donošenja presude u predmetu podnesen je 11. septembra 2012.³

2. Dana 28. novembra 2012., nakon ranijih propalih pokušaja strana da iznađu funkcionalno rješenje,⁴ tužilaštvo je zatražilo, *inter alia*, da se optuženom naloži da do kraja decembra 2012. dostavi sve preostale izjave svjedoka za svjedoke koji se pozivaju za dijelove predmeta koje se odnose na opštine i taoce.⁵ Tužilaštvo je podnijelo ovaj zahtjev zbog toga što odbrana navodno nije dostavila adekvatne rezimee na osnovu pravila 65ter.⁶

¹ Nalog o rasporedu u vezi s okončanjem dokaznog postupka tužilaštva, podnescima na osnovu pravila 98bis i početkom dokaznog postupka odbrane, 26. april 2012, par. 22

² Dodatak A Podnesku na osnovu pravila 65ter: Spisak svjedoka odbrane, povjerljivo, 27. avgust 2012.

³ Dodatak C Podnesku na osnovu pravila 65ter: Revidirani spisak svjedoka, povjerljivo, 11. septembar 2012.

⁴ Statusna konferencija, T. 28807-28808 (3. septembar 2012); Konferencija prije izvođenja dokaza odbrane, T. 28819, 28839-2884 (15. oktobar 2012.);

⁵ T. 30523-30530 (28. novembar 2012). Tužilaštvo je razjasnilo da je zbog toga što je većina svjedoka odbrane pozvana na osnovu pravila 92ter, i ne namjerava da natjera odbranu da izjave koje trebaju da budu pripremljene na osnovu pravila 92ter pretvara u rezimee na osnovu pravila 65ter. V. T. 30350 (28. novembar 2012).

⁶ T. 303524-30528 (28. novembar 2012).

Prijevod

3. Vijeće je pregledalo rezimee na osnovu pravila 65ter koje je optuženi dostavio Revidiranim spisakom svjedoka i zaključilo da spisak nije u skladu sa pravilom 65ter(G), budući da "značajan broj tih rezimea ne pruža dovoljno obavještenja u vezi sa svjedočenjem svjedoka" i da je šematski i opšte naravi i da pruža jako malo informacija osim za onaj dio predmeta na koji se odnosi svjedočenje svjedoka.⁷ Dana 4. decembra 2012, Vijeće je iznijelo gledište da su neadekvatni rezimei rezultat toga što nije adekvatno revidiran "vrlo nerealističan i predug spisak svjedoka", reklo da se boji da je spisak svjedoka sastavljen, a da optuženi ne zna o čemu će svjedoci svjedočiti.⁸ Shodno tome, Vijeće je naložilo optuženom da do kraja januara 2013. dostavi adekvatne rezimee na osnovu pravila 65ter za svjedoke u vezi sa dijelovima predmeta koji se odnose na opštine i uzimanje talaca.⁹ Vijeće optuženom nije naložilo da dostavi izjave svjedoka do kraja januara 2013., ali je ostavilo stranama otvorenu mogućnost da se dogovore da li bi to bilo praktičnije.¹⁰ Dana 31. januara 2013. optuženi je podnio Daljnji revidirani spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter (dalje u tekstu: Daljnji revidirani spisak svjedoka), na kojemu je broj svjedoka reduciran na 341.¹¹

4. U Zahtjevu tužilaštvo tvrdi da je optuženi prekršio Nalog Vijeća da adekvatne rezimee u vezi sa svjedočenjima za opštine i uzimanje talaca na osnovu pravila 65ter dostavi do kraja januara 2013.¹² Tužilaštvo tvrdi da postoji 109 svjedoka (dalje u tekstu: Svjedoci) u vezi s dijelovima predmeta koji se odnose na opštine i taoce, za koje rezimei na osnovu pravila 65ter nisu adekvatni i za koje nisu objelodanjene engleske verzije izjava svjedoka.¹³ Prema tvrdnjama tužilaštva, rezimei na osnovu pravila 65ter, za svjedoke s daljnjeg revidiranog spiska svjedoka i dalje su manjkavi i "šematske prirode, sastavljeni uglavnom od kratkog spiska tema i/ili opštih tvrdnji, a ne od rezimea pojedinačnih činjenica za koje se očekuje da svjedoci o njima svjedoče".¹⁴ Tužilaštvo dalje tvrdi da, budući da odbrana nije objelodanila engleski prijevod izjave svjedoka i da je dostavila samo manjkave rezimee na osnovu pravila 65ter, nije

⁷ T. 30894-30895 (4. decembar 2012).

⁸ T. 30896 (4. decembar 2012).

⁹ T. 30897 (4. decembar 2012).

¹⁰ T. 30897 (4. decembar 2012).

¹¹ Daljnji revidirani spisak svjedoka odbrane na osnovu pravila 65ter, 31. januar 2013.

¹² Zahtjev, par. 1.

¹³ Zahtjev, par. 2 i Povjerljivi dodatak A.

¹⁴ Zahtjev, par. 1, 5-12 i Povjerljivi dodatak A.

Prijevod

izvršeno suvislo objelodanjivanje za potrebe adekvatne pripreme za unakrsno ispitivanje.¹⁵

5. Tužilaštvo tvrdi da bi bilo uzaludno tražiti poboljšane rezimee na osnovu pravila 65ter budući da je optuženi već prekršio dva naloga za dostavljanje adekvatnih rezimeea i da je "ustvrdio da su postojeći rezimei najbolji koje može da pruži".¹⁶ Tužilaštvo napominje da za 54 svjedoka s Daljnjeg revidiranog spiska svjedoka optuženi nije izvršio nikakve izmjene opštih rezimeea, a da su za 55 svjedoka rezimei s Daljnjeg revidiranog spiska pretrpjeli samo neznatne izmjene koje se sastoje od "jedne ili dvije dodatne teme, i/ili nekoliko opštih činjeničnih tvrdnji".¹⁷ Prema tvrdnjama tužilaštva ti rezimei i dalje ne zadovoljavaju kriterijume iz pravila 65ter pravilnika, zato što ne sadrže dovoljno detaljan rezime činjenica kako bi mu se omogućilo da se pripremi za unakrsno ispitivanje".¹⁸

6. Tužilaštvo naglašava da je rezime na osnovu pravila 65ter za optuženog takođe manjkav zato što u njemu stoji da će "ponuditi da se jedna po jedna odbace protiv njega iznesene optužbe".¹⁹ Kao pravno sredstvo, Tužilaštvo traži da optuženi do 31. marta 2013. dostavi adekvatan rezime na osnovu pravila 65ter za svoje vlastito svjedočenje.²⁰

7. Tužilaštvo traži da se izda nalog kojim bi se optuženog spriječilo da poziva svjedoke, sa izuzetkom samog optuženog, sve do 30 dana nakon objelodanjivanja engleskog prijevoda izjave svjedoka.²¹ Tužilaštvo tvrdi da mu je nanesena šteta neadekvatnim rezimeima na osnovu pravila 65ter zato što su mu potrebni "razumno detaljni" da se pripremi za unakrsno ispitivanje i da su te pripreme takođe ugrožene zbog nedostatka izjava svjedoka.²² Tužilaštvo tvrdi da period pripreme period od 30 dana po objelodanjivanju izjave na engleskom jeziku razuman i primjeren, budući da optuženi ne objelodanjuje tražene informacije tokom skoro šest mjeseci.²³ Prema

---

¹⁵ Zahtjev, par. 2.

¹⁶ Zahtjev, par. 3.

¹⁷ Zahtjev, par. 7-8.

¹⁸ Zahtjev, par. 8.

¹⁹ Zahtjev, par. 11.

²⁰ Zahtjev, par. 18.

²¹ Zahtjev, par. 4.

²² Zahtjev, par. 13-14.

²³ Zahtjev, par. 15.

Prijevod

tvrdnjama tužilaštva, osim izuzimanja dokaza, ovaj dodatni period pripreme bio bi jedino pravno sredstvo za ublažavanje štete koja mu je nanescena.²⁴

8. Tužilaštvo priznaje da je Vijeće ranije odbilo da naloži optuženom da dostavi izvještaje svjedoka kao pravno sredstvo zbog kršenja pravila 65ter(G), imajući u vidu sadržaj "Naloga u vezi s procedurom za vođenje sudskog postupka" od 8. oktobra 2009. (dalje u tekstu: Nalog).²⁵ Tim prethodnim zahtjevom tražilo se objelodanjivanje svih izvještaja svjedoka u vezi sa opštinama i izvještaja svjedoka u vezi sa taocima do određenog datuma, dok tužilaštvo sada samo traži kontinuirano objelodanjivanje izvještaja svjedoka, što je po njegovim tvrdnjama u skladu sa Nalogom kojim se tražilo da se objedinjene izvještaje pripreme "puno prije no što svjedok stigne u Haag da svjedoči".²⁶

9. Dana 4. marta 2013., optuženi je podnio "Odgovor na zahtjev tužilaštva za pravno sredstvo zbog kršenja objelodanjivanja" (dalje u tekstu: Odgovor). Optuženi tvrdi da nije došlo kršenja obaveze objelodanjivanja, budući da pojedinosti očekivanog svjedočenja Svjedokâ još nisu prikazani odbrani i da su rezime pripremljeni na osnovu "najboljih informacija koje je u to vrijeme imao na raspolaganju".²⁷ On nadalje tvrdi da tužilaštvo nije nanescena šteta "uočenim nedostacima" u rezimeima, budući tužilaštvo dobija detaljnu izvjavu prije svjedokovog svjedočenja i da optuženi uvijek pristaje da odgodi dolazak svjedoka ako tužilaštvo "razumno ne vjeruje je imalo dovoljno vremena da se pripremi".²⁸ Optuženi takođe napominje da je tužilaštvo već obavilo razgovor s "velikim brojem" odbrane ili da su oni svjedočili pred Međunarodnim sudom, kao i da je Vijeće pružilo tužilaštvo isto tako mogućnost da obavi razgovor sa svjedocima odbrane prije njihovog svjedočenja.²⁹

10. Optuženi takođe tvrdi da je on želio da obavi razgovor sa svim svjedocima prije početka izvođenja dokaza svoje odbrane, ali da je Vijeće je odbilo njegov zahtjev da njegov dokazni postupak počne u martu 2013., čime bi mu se omogućilo da to učini.³⁰ On napominje da ne bi imao problema s tim da Vijeće odobri Zahtjev, ali da bi to

---

²⁴ Zahtjev, par. 17.

²⁵ Zahtjev, par. 16.

²⁶ Zahtjev, par. 16.

²⁷ Odgovor, par. 3-4.

²⁸ Odgovor, par. 5.

²⁹ Odgovor, par. 6.

³⁰ Odgovor, par. 7.

Prijevod

vjerovatno dovelo do intervala u kojima ne bi bilo svjedoka na raspolaganju za svjedočenje”.³¹

11. Optuženi takođe odbija da dostavi rezime svog svjedočenja i tvrdi da tužilaštvo ne kaže na čemu zasniva taj zahtjev.³² Optuženi tvrdi da zadržava privilegiju da se ne samoinkriminiše dok ne položi zakletvu i da u, svakom slučaju, nije odlučio da li će svjedočiti u vlastitu odbranu.³³ On zaključuje da bi traženje rezimea njegovog svjedočenja predstavljalo nepotrebno opterećenje budući da tužilaštvo ne može “ozbiljno tvrditi da nije pripremljeno da ga unakrsno ispita” 18 godina nakon što je optužen, a da mu se prethodno ne kaže što će reći.³⁴

III. Diskusija

12. Nakon što je pregledalo revidirane rezimee Svjedoka na osnovu pravila 65ter, uz izuzetak rezimea optuženog, Vijeće zaključuje da optuženi nije postupio u skladu s nalogom da do kraja januara 2013. dostavi adekvatne rezimee za sve svjedoke koji se odnose na dio predmeta u vezi s opštinama i uzimanjem talaca. Vijeće primjećuje da rezimei na osnovu pravila 65ter za Svjedoke uopšte nisu izmijenjeni, ili da su dodaci tako opšte naravi ili minimalni da ne pružaju adekvatne podatke o činjenicama o kojima će svaki svjedok morati da svjedoči. Prvobitne bojazni Vijeća da je značajan broj rezimea šematski i opšte prirode i da pruža vrlo malo informacija izuzev onih koji se odnose na dio predmeta o kojem će svjedok svjedočiti, nisu uzete u obzir.³⁵

13. Iako je Vijeće odbilo da optuženom naloži da dostavi izjave svjedoka do kraja januara 2013., ostavilo je stranama “otvorenu mogućnost stranama da se dogovore da li bi to bilo praktičnije”.³⁶ Sada je postalo jasno da optuženi nije u stanju da dostaviti adekvatne rezimee za svjedoke budući da, po njegovim vlastitim riječima, pojedinosti očekivanog svjedočenja svjedoka s Daljnjeg revidiranog spiska svjedoka s kojima istražitelji optuženog tek treba da obave razgovor “nisu poznate odbrani”.³⁷ Ovo nije

---

³¹ Odgovor, par. 8.

³² Odgovor, par. 9.

³³ Odgovor, par. 9.

³⁴ Odgovor, par. 10.

³⁵ T. 30894-308976 (4. decembar 2012).

³⁶ T. 30897 (4. decembar 2012).

³⁷ Odgovor, par. 3.

Prijevod

adekvatno objašnjenje i potiče iz onoga što je i dalje vrlo nerealističan, pretjeran i u krajnjoj liniji spekulativan spisak svjedoka, budući da su na spisku još uvijek svjedoci koji će svjedočiti o pitanjima o kojima optuženi sâm ništa ne zna. Vijeće ponavlja svoje zapažanje da to nije pravično prema tužilaštvu i da je protivno duhu Pravilnika.³⁸

14. Imajući u vidu trajnu neadekvatnost rezimea na osnovu pravila 65ter dostavljenih daljnjim revidiranim spisakom svjedoka, Vijeće zaključuje da je sada primjereno da se tužilaštvu da razumna količina vremena da se pripremi za unakrsno ispitivanje nakon objelodanjivanja engleskog prijevoda izjave svakog pojedinog svjedoka. Vijeće smatra da su dvije sedmice dovoljan vremenski period i nalaže da optuženi ne poziva nijednog Svjedoka s izuzetkom optuženog, do dvije sedmice nakon što se tužilaštvu objelodani engleska verzija radne verzije svjedoka čije se prihvatanje traži na osnovu pravila 92ter. Ovo ne utiče na mogućnost optuženog da unese ispravke u izjavu po dolasku svjedoka u Haag i da objelodani finalnu verziju izjave na osnovu pravila 92ter najkasnije 48 sati prije svjedočenja svjedoka.³⁹ Ovaj uslov od dvije sedmice za objelodanjivanje postao je opravdan uslijed opetovanog propusta optuženog da dostavi adekvatne i suvisle rezimee na osnovu pravila 65ter usprkos nizu upozorenja od strane Vijeća. Optuženi i njegov tim trebaju da u svom radu utvrde prioritete i da preduzmu mjere da obezbijede ispunjavanje ovog uslova ne utiče na neometano vođenje suđenja i da ne dovodi do situacija kada svjedoci nisu dostupni za svjedočenje. Ako bilo koji od Svjedoka, uz izuzetak optuženog, nije dostupan za svjedočenje uslijed propusta optuženog da dostavi englesku verziju radne verzije izjave svjedoka za koju se traži prihvatanje na osnovu pravila 92ter u roku od dvije sedmice od svjedočenja dotičnog svjedoka, ako nije pokazan valjani razlog, Vijeće će odbiti sve izgubljeno vrijeme u sudnici i oduzeti od vremena dodijeljenog optuženom za izvođenje njegovih dokaza.

15. Što se tiče Zahtjeva tužioca da optuženi dostavi adekvatan rezime na osnovu pravila 65ter za vlastito svjedočenje do 31. marta 2013. Vijeće smatra da nalaganje optuženom da dostavi takav rezime ne bi bilo produktivno. Imajući u vidu koliko je vremena prošlo od početka suđenja do faze izvođenja dokaza odbrane, tužilaštvo je u dovoljnoj mjeri informisano o opštoj prirodi dokaznog postupka odbrane, što Vijeće

³⁸ T. 30896 (4. decembar 2012).

³⁹ U skladu s nalogom u vezi s procedurom za vođenje sudskog postupka, 8. oktobar 2009, par. L.

Prijevod

smatra dovoljnim u svrhu pravila 65ter(G), što se tiče mogućeg svjedočenja optuženog. Vijeće, prema tome, odbija zahtjev tužioca za određivanje roka za dostavljanje rezimea na osnovu pravila 65ter za svjedočenje optuženog. Osim toga, budući da je optuženi najavio da će, ako odluči da svjedoči u svom predmetu, svjedočiti kao svjedok *viva voce*, nema potrebe da optuženi tužilaštvu objelodanjuje izjavu.

Prijevod

IV. Dispozitiv

16. Iz gorenavednih razloga, Pretresno vijeće na osnovu pravila 54 i 65ter(G) Pravilnika, ovim:

- a) djelimično **ODOBRAVA** zahtjev;
- b) **NALAZI** optuženom da ne poziva nijednog Svjedoka (uz izuzetak samog optuženog) da svjedoči sve do dvije sedmice nakon što tužilaštvu objelodani englesku verziju radne verzije izjave svjedoka čije se prihvatanje traži na osnovu pravila 92ter;
- c) **ODLUČUJE** da će ako bilo koji od Svjedoka (uz izuzetak samog optuženog) nije na raspolaganju da svjedoči uslijed propusta optuženog da dostavi englesku verziju radne verzije svjedoka čije se prihvatanje traži na osnovu pravila 92ter u roku od dvije sedmice od svjedočenja tog svjedoka. Vijeće, ako nije pokazan valjani razlog oduzeti sve izgubljeno vrijeme od vremena dodijeljenog optuženom da iznese svoje dokaze; i
- d) **ODBIJA** Zahtjev tužilaštva da se odredi rok za dostavljanje rezimea svjedočenja optuženog na osnovu pravila 65ter do 31. marta 2013.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 26. marta 2013.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]